

**PLAN DE ACȚIUNI SOCIALE ȘI DE MEDIU
CENTRALA ELECTRICĂ EOLIANĂ
CHIRNOGENI**

Versiune draft supusă comentariilor din partea publicului

August 2011

PLAN DE ACȚIUNI SOCIALE ȘI DE MEDIU

Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni, România

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (“BERD” sau “Banca”) ia în considerare acordarea unei finanțări companiei EP Global Energy (“EPGE”) pentru a sprijini proiectarea, construcția și funcționarea unei centrale electrice eoliene având puterea nominală de 80 de megawați, în apropierea localității Chirnogeni din județul Constanța, România. Proiectul este cunoscut sub denumirea Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni; acesta va fi deținut și exploatat de către EP Wind Project (ROM) Six SRL. Acest proiect include centrala electrică eoliană și o nouă linie electrică de transmisie care va conecta turbinele la o stație electrică existentă în apropiere de Chirnogeni, precum și reabilitarea, de către o parte terță (ENEL), a 45 de kilometri de linie electrică aeriană 110 kV existentă, care trece prin localitățile Chirnogeni - Cobadin - Basarabi.

EPGE a elaborat și dezvăluit două rapoarte de Evaluare a Impactului Social și asupra Mediului (EISM), unul pentru construcția și funcționarea centralei electrice eoliene și a noii stații electrice eoliene de transformare și unul pentru reabilitarea liniei electrice aeriene de transmisie. Aceste rapoarte EISM prezintă proiectul și resursele naturale și umane care ar putea fi afectate și evaluează impacturile potențiale pe care proiectul le-ar putea avea asupra acestor resurse. În general, ambele EISM respectă prevederile legislației românești, ale Politicii Sociale și de Mediu adoptată de Bancă în anul 2008 precum și ale Cerințelor de Performanță (CP) asociate acestei Politici. Rapoartele cuprind, de asemenea, o serie de acțiuni care vor fi întreprinse în vederea prevenirii, controlării sau diminuării potențialelor impacturi și implicării părților cheie interesate. Măsurile necesare pentru evitarea sau controlarea potențialelor impacturi semnificative sunt prezentate în Planul de Acțiuni Sociale și de Mediu, care va constitui o parte a acordului de finanțare dintre BERD și EPGE. Performanța în implementarea măsurilor impuse va fi raportată Băncii de către EPGE și va fi auditată sau supusă unor alte forme de evaluare de către BERD, în timpul construcției și funcționării proiectului.

Tabelul care urmează reprezintă Planul de Acțiuni Sociale și de Mediu (PASM)¹. Acesta identifică acțiunile care se impun, baza cerinței respective, termenul de realizare și criteriile cu ajutorul cărora se poate stabili dacă scopul acțiunii respective a fost atins cu succes. Responsabilitatea implementării tuturor acțiunilor revine EPGE. În cazurile în care alte companii vor executa lucrări în baza unui contract, EPGE va avea responsabilitatea de a asigura conformarea acestora cu cerințele PASM, chiar dacă supravegherea directă va reveni unui contractor având contract cu contractorul principal (first tier). Această măsură va fi respectată prin includerea unor clauze specifice în contracte și subcontracte și prin supravegherea și supervizarea exercitată de EPGE și/sau de contractorul angajat în acest scop, în funcție de necesități. Este important de precizat faptul că o parte terță (ENEL) va fi responsabilă pentru reabilitarea, exploatarea și mentenanța liniei electrice aeriene de

¹ În scopul prezentului PASM, prin “construcție” se înțeleg toate acțiunile întreprinse pe șantier în vederea pregătirii și construirii diferitelor componente ale centralei electrice eoliene, inclusiv a turbinelor, drumurilor, liniilor de transmisie și stației electrice din apropiere de Chirnogeni; precum și în vederea reabilitării liniei electrice aeriene de transmisie dintre Chirnogeni - Basarabi, inclusiv repararea și înlocuirea stâlpilor și instalarea conductorului (și anume, cablu nou). “Funcționare” înseamnă exploatarea și mentenanța tuturor echipamentelor pentru scopul final de a genera electricitate. “Derularea proiectului” include întreaga perioadă aferentă construcției, funcționării și dezafectării.

transmisie. Se admite faptul că conformarea companiei ENEL cu cerințele PASM poate fi în afara controlului EPGE; cu toate acestea, EPGE va trebui să lucreze cu ENEL, asigurând această conformare, și să monitorizeze și raporteze performanța ENEL.

Așa cum s-a convenit între BERD și EPGE, prezentul PASM poate fi supus revizuirii din când în când, în timpul performanței proiectului. Modificările aduse acestuia nu vor permite încălcarea legislației românești sau a cerințelor BERD cu privire la performanța socială și de mediu.

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni, România**

<i>Nr.</i>	<i>Acțiune</i>	<i>Sursa cerinței</i>	<i>Termen de realizare</i>	<i>Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes²</i>
0	Se va înainta un raport către Bancă, cu privire la performanța de mediu, în domeniul sănătății și securității în muncă (SSM) și socială, inclusiv stadiul de implementare al fiecărui element din PASM și al altor activități asupra cărora s-a convenit.	EBRD	- Bianual, în etapa de construcție - Anual, în timpul funcționării	Transmiterea rapoartelor la termen și în formatul stabilit de comun acord.
1	Cerința de Performanță (CP) 1. Evaluarea și gestionarea aspectelor sociale și de mediu			
1.1	Se vor dezvolta și implementa sisteme integrate de management de mediu, social și al sănătății și securității în muncă, echivalente cu cele ale standardelor ISO 9000, ISO 14001 și OHSAS 18001	Cele mai bune practici, CP 1 al BERD	- Dezvoltarea sistemelor înainte de etapa de funcționare - Implementarea acestora în timpul funcționării	- Sisteme dezvoltate de către un consultant calificat, personal instruit, sisteme implementate. - Stadiul acestora prezentat în fiecare raport către Bancă
1.2	Se va desemna și menține pe amplasament un responsabil pentru supravegherea sănătății și securității în muncă, care să raporteze direct managerului de proiect de pe amplasament și, ulterior, conducerii EPGE.	Cele mai bune practici, CP 2 al BERD	Permanent, în timpul construirii și funcționării	- Desemnarea unui responsabil calificat - Calificările transmise cu primul raport menționat la punctul 0 - Responsabil calificat permanent la dispoziția managerului de proiect
1.3	Se va desemna și menține pe amplasament un responsabil pentru conformarea cu cerințele sociale și de mediu, care să raporteze direct managerului de proiect de pe amplasament și, ulterior, conducerii EPGE.	Cele mai bune practici, CP 1 al BERD	Permanent, în timpul construirii și funcționării	- Desemnarea unui responsabil calificat - Calificările transmise cu primul raport menționat la punctul 0 - Responsabilul calificat permanent la dispoziția managerului de proiect

² Elementele care trebuie să fie raportate către Bancă vor fi prezentate în cadrul rapoartelor bianuale sau anuale solicitate la punctul 0, cu excepția cazurilor când se prevede altceva.

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
1.4	<p>Se vor stabili și implementa, la nivelul corporației, politica și procedurile cu privire la supravegherea performanței contractorului în domeniul mediului, sănătății și securității în muncă și social (MSSMS), în timpul construirii, care să cuprindă (cel puțin):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Includerea unor cerințe relevante din PASM și a altor prevederi legale în contracte/subcontracte, inclusiv cerința de instruire a personalului/conducerii. - Desemnarea unor responsabilități clare în cadrul EPGE și în cadrul organizației contractorului pentru supravegherea subcontractorului. - Inspecții periodice ale șantierului de construcții al contractorilor și ale activităților de construire. - Rapoarte ale contractorului cu privire la performanța sa, astfel încât să poată fi incluse anumite date în rapoartele MSSMS către Bancă și să permită EPGE să stabilească dacă se impun acțiuni corective. - Verificarea instruirii și a acreditărilor profesionale ale personalului și managerilor MSSM din partea contractorului. 	Cele mai bune practici, CP 1 al BERD	<ul style="list-style-type: none"> - La încheierea contractelor/subcontractelor - Înaintea acțiunilor întreprinse de contractor 	<p>Se vor include în rapoartele către Bancă, privind performanța MSSMS: Descrierea programului și stadiul de adoptare a acestuia Se va pune accent pe performanță (desemnări, inspecții etc.) Instruire Rezumate ale informațiilor privind performanța de mediu și SSM a proiectului și a contractorului</p>
1.5	Se vor obține toate avizele și autorizațiile necesare și se vor respecta condițiile impuse prin acestea	Legislația românească, CP 1 al BERD	Înainte de începerea oricăror activități pentru care se impune obținerea anumitor avize sau autorizații	<ul style="list-style-type: none"> - Toate avizele și autorizațiile necesare, obținute - Rapoarte transmise către autorități, conform condițiilor impuse - Stadiul de conformare raportat Băncii
1.6	Se va implementa planul de gestionare și monitorizare a aspectelor de sociale și de mediu, care face parte din raportul EISM	CP ale BERD	Conform prevederilor planului de gestionare și monitorizare a aspectelor de sociale și de	Raport către Bancă cu privire la aspectele principale ale procesului de implementare

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România**

<i>Nr.</i>	<i>Acțiune</i>	<i>Sursa cerinței</i>	<i>Termen de realizare</i>	<i>Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes²</i>
			mediu	
1.7	Se va desemna o companie independentă de consultanță în domeniul mediului și al sănătății și securității în muncă, pentru monitorizarea externă, periodică, a principalelor aspecte de mediu, sociale și privind SSM, conform cerințelor cuprinse în prezentul PASM dar și în Planul de gestionare și monitorizare a aspectelor de sociale și de mediu	CP 1 al BERD, Cele mai bune practici	- Desemnare înainte de plata primei tranșe din împrumut - Monitorizare: anual, pe perioada de construire și în primii 2 ani de funcționare; alte cerințe suplimentare de monitorizare vor fi bazate pe rezultatele monitorizării efectuate	Rapoartele de monitorizare transmise Băncii împreună cu rapoartele privind aspectele de mediu, sociale și SSM

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
2	CP 2: Forța de muncă și condițiile de muncă			
2.1	<p>Se va elabora și implementa un Plan privind Sănătatea și Securitatea în Muncă (PSSM) care să dirijeze activitățile pe amplasamentul proiectului, în timpul pregătirii, construirii și funcționării acestuia. De asemenea, se va impune contractorilor să se conformeze cu acest Plan și, de asemenea, să își întocmească propriul PSSM. Cerințele care se vor include în Plan (fără a se limita la acestea) sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analizarea riscurilor specifice fiecărui loc de muncă și fiecărei sarcini și organe de comandă pentru toate activitățile - Asigurarea echipamentului individual de protecție (EIP), cerințe privind situațiile de folosire a EIP și obligativitatea folosirii acestuia - Instruirea întregului personal cu privire la securitate, în limba maternă, cuprinzând riscurile și procedurile de securitate aplicabile locurilor lor de muncă - Analizarea și aprobarea PSSM elaborate de contractori, care trebuie să respecte aceleași standarde ca și PSSM întocmit de EPGE - Supravegherea implementării de către contractori a măsurilor privind sănătatea și securitatea în muncă, inclusiv a raportărilor obligatorii - Documentarea statisticilor privind incidentele, inclusiv totalul orelor lucrate, incidente soldate cu pierderea capacității de muncă, răni grave /pierderi de vieți omenești, etc. 	Cele mai bune practici, CP 2 al BERD	Planul întocmit de EPGE (sau de contractorul principal): înainte de construcție Planul întocmit de contractor: înainte de începerea activităților prestate de contractorul respectiv pe amplasament	<ul style="list-style-type: none"> - Transmiterea și aprobarea PSSM al EPGE, de către consultantul independent în domeniul SSM și/sau BERD, înainte de construire - Transmiterea PSSM ale contractorilor și aprobarea acestora de către BERD (sau de către contractorul responsabil pentru supraveghere) - Raport către Bancă cu privire la SSM, inclusiv a statisticilor privind incidentele și al stadiului instruirilor (acordate personalului EPGE și celui al contractorilor) - Raport către Bancă în cazul în care au loc accidente majore și/sau pierderi de vieți omenești
2.2	Se va sprijini forța de muncă locală, după cum urmează:	Legislația	Înainte de selectarea forței de	- Anunțuri locale la momentul

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
	<ul style="list-style-type: none"> - Se vor transmite informații realiste cu privire la oportunitățile de angajare și se vor folosi practici de angajare transparente - Se vor face cunoscute toate posturile libere - Acolo unde este posibil, se vor angaja muncitori locali și se vor atinge țintele privind angajarea forței de muncă disponibilă la nivel local, pentru posturile permanente se va avea în vedere instruire - Se vor acorda salarii care să reprezinte cel puțin media salariilor acordate în zonă pentru posturi comparabile - Se vor respecta prevederile legislației românești cu privire la organizările de șantier, se vor asigura încălzire corespunzătoare, facilități de spălare (duș) și pregătire a hranei. 	românească, CP 2 al BERD Cele mai bune practici	muncă și înainte de stabilirea și amenajarea organizării de șantier	<ul style="list-style-type: none"> recrutării - Condițiile din cadrul organizărilor de șantier vor respecta prevederile CP 2 al BERD și cele mai bune practici la nivel internațional - Instruire pentru muncitorii locali - Salarii comparabile cu salariul mediu la nivel regional
2.3	Se va dezvolta un mecanism oficial pentru soluționarea reclamațiilor pentru angajați și contractori și pentru diseminarea informațiilor referitoare la utilizările sale către forța de muncă, în limba/limbile muncitorilor (atenție: acest mecanism este diferit de mecanismul de soluționare a reclamațiilor din partea părților interesate, care trebuie implementat conform cerințelor CP 10)	CP 2 al BERD	Dezvoltarea și implementarea mecanismului înainte de construire și pe toată perioada derulării proiectului	<ul style="list-style-type: none"> - Transmiterea către Bancă (cu primul raport menționat la punctul 0) a procedurii de soluționare a reclamațiilor, spre analizare și aprobare - Ulterior, se vor raporta către Bancă toate reclamațiile muncitorilor și soluționările lor
2.4	Se vor elabora/actualiza politica de Resurse Umane și Manualul de Proceduri pentru a respecta în totalitate prevederile legislației naționale și cerințele BERD (legislația românească prevalează în situația apariției unor conflicte cu cerințele creditorului).	Legislația românească, CP 2 al BERD	În termen de 3 luni de la angajarea fondurilor	<ul style="list-style-type: none"> - Transmiterea Politicii de Resurse Umane și a Manualului de Proceduri către Bancă în vederea analizării - Raportul va conține date cu privire la muncitori, inclusiv concedieri și angajări noi, negocieri colective,

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	2
				stadiul examenelor medicale, etc. - Se va raporta Băncii numărul de muncitori din diverse categorii (conducere vs. calificați vs. necalificați, locali vs. non-locali vs. expatriați, femei vs. bărbați)
2.5	Se vor pune la dispoziția angajaților, în limbile lor materne, politica și procedurile (vezi punctul 2.4 de mai sus) sau un rezumat detaliat al acestora			Disponibilitatea materialelor în limbile materne ale angajaților
3	CP 3: Prevenirea și reducerea poluării			
3.1	Se va elabora și implementa un plan de gestionare a deșeurilor solide, aplicabil tuturor deșeurilor precum substanțe chimice, combustibil, uleiuri, deșeuri din activități de construire, deșeuri domestice solide. Se va asigura faptul că gestionarea deșeurilor în afara amplasamentului se realizează de către companii autorizate și în locații, de asemenea, autorizate.	Legislația românească CP 1, 3 ale BERD Cele mai bune practici	- Elaborarea planului înainte de începerea lucrărilor de construire - Implementare: pe toată perioada derulării proiectului	Elaborare: - Analizarea și/sau aprobarea planului de către autorități, dacă se impune - Impunerea clauzei de conformare cu prevederile acestuia în toate contractele - Raportarea către Bancă a stadiului de elaborare și aprobare a planului Implementare: - Toate deșeurile vor fi gestionate în conformitate cu prevederile planului aprobat - Rapoarte către autorități conform condițiilor impuse prin autorizații - Rapoarte transmise către EPGE de toți contractorii, cu informații precum cantitățile, tipurile și modul de gestionare a tuturor deșeurilor

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criteriile de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
				<p>solide</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rapoarte către Bancă cu informații privind cantitățile, tipurile și modul de gestionare a tuturor deșeurilor solide (de către EPGE și toți contractorii) - Raport imediat către Bancă și autoritățile competente în cazul unor incidente semnificative; se vor include și acțiunile de răspuns întreprinse
3.2	<p>Se vor implementa practici de management al calității aerului pentru controlul prafului și al emisiilor generate de vehicule, care să includă (cel puțin):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monitorizare periodică, prin observație, a prafului vizibil în apropierea zonelor de construire/trafic - Implementarea unor măsuri de reducere a prafului, în funcție de necesități, în condiții de umiditate/praf (apă, pietriș, etc.) - Păstrarea vehiculelor/utilajelor în bună stare de funcționare - Respectarea limitelor de viteză stabilite în planul de management al traficului (vezi punctul 4.1) - Acoperirea încărcăturilor, în funcție de necesități, pentru a preveni generarea prafului 	<p>Legislația românească, CP 3 al BERD, Cele mai bune practici</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborare: înainte de construire - Implementare: pe întreaga perioadă de construire 	<p>Raport către Bancă privind rezultatele monitorizării și punctele esențiale ale măsurilor de control/reducere a prafului</p>
3.3	<p>Se va elabora și implementa un plan de combatere a eroziunii și sedimentării pentru toate zonele unde pământul urmează a fi deranjat în timpul construirii, în conformitate cu bunele practici la nivel internațional,</p>	<p>Legislația românească, CP 3 al BERD, Cele mai bune</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborare: înainte de construire - Implementare: pe întreaga perioadă de construire 	<p>Minimizarea eroziunii la cursurile de apă Analizarea planului de către autorități, după cum impun</p>

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni, România**

<i>Nr.</i>	<i>Acțiune</i>	<i>Sursa cerinței</i>	<i>Termen de realizare</i>	2
	<p>care să includă, cel puțin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minimizarea perturbării pe pante și în sau în apropierea cursurilor de apă - Repararea brazdelor și a altor trăsături determinate de lucrări efectuate pe vreme umedă - Separarea stratului de sol vegetal de subsol și stocarea sa într-o zonă sigură, în vederea reutilizării - Protejarea grămezii/grămezilor de stocare prin acoperire, inclusiv vegetală (specii native de iarbă), în funcție de necesități, în vederea prevenirii eroziunii și a deshidratării. - Folosirea celor mai bune practici pentru prevenirea sau întârzierea scurgerilor <p>Se va lucra împreună cu ENEL în vederea includerii unor cerințe similare în ceea ce privește lucrările pe care le va executa această companie și contractorii săi.</p>	practici		<p>autorizațiile obținute Transmiterea planului către Bancă împreună cu primul raport privind aspectele de mediu, sănătate și securitate în muncă Raport către Bancă privind punctele esențiale ale programului de combatere a eroziunii</p>
3.4	<p>Se vor asigura toalete mobile și alte mijloace pentru a reține deșeurile sanitare, conform necesităților, la toate punctele de lucru. Se vor elimina deșeurile în vederea tratării lor corespunzătoare, conform cerințelor autorităților</p>	<p>Legislația românească, CP 3 al BERD, Cele mai bune practici</p>	<p>Pe toată perioada derulării proiectului</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nicio eliminare de deșeuri neautorizată - Nicio eliminare de deșeuri sanitare netratate - Raport către Bancă asupra oricăror eliminări/evacuări accidentale de deșeuri
4	Sănătate, siguranță și securitate la nivelul comunității			

Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
4.1	<p>Se vor elabora și implementa – și se va impune implementarea de către contractori – a unor proceduri în vederea protejării sănătății și securității publicului, care să includă (dar fără a se limita la):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planul de management al traficului aplicabil tuturor șoferilor și operatorilor utilajelor (limite de viteză, instruire, rute care trebuie urmate, evitarea zonelor sensibile) - Panouri publice care să semnalizeze lucrările de construire desfășurate în apropiere de zonele deschise publicului - Pază, conform necesităților, în vederea prevenirii accesului neautorizat la locațiile proiectului și instruirea corespunzătoare a paznicilor - Anunțarea autorităților locale și a locuitorilor din apropiere înainte de efectuarea unor activități majore și de episoade cu trafic aglomerat - Panouri/semne/bariere de avertizare cu privire la pericole în vederea prevenirii accesului la echipamentele și utilajele sub tensiune și la alte zone periculoase - Se va face tot posibilul să se minimizeze perturbarea și închiderea drumurilor publice 	CP 4 al BERD Cele mai bune practici	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea procedurilor: înainte de începerea lucrărilor majore - Implementare: pe tot parcursul etapei de construire 	<ul style="list-style-type: none"> - Consultarea autorităților locale cu privire la trafic, anunțuri, etc. - Consultări cu administrația drumurilor asupra planului de management al traficului - Transmiterea planurilor către BERD împreună cu primul raport menționat la punctul 0 - Raport către Bancă cu privire la managementul și siguranța traficului, securitate, alte activități, inclusiv incidente/accidente care implică publicului
4.2	Se vor stabili și pune în aplicare norme de conduită a muncitorilor în raporturile cu locuitorii din zonă și cu vizitatorii, în vederea prevenirii unor impacturi adverse.	CP 4 al BERD Cele mai bune practici	Pe toată perioada existenței organizării de șantier și a angajării forței de muncă din afara zonei locale	<ul style="list-style-type: none"> - Absența incidentelor grave dintre muncitori și populația locală - Consultarea autorităților locale cu privire la conduita corespunzătoare și modul de controlare al respectării acestora - Raportarea tuturor incidentelor

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnogeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criteriile de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
				către Bancă
4.3	Acolo unde este posibil, se va minimiza volumul de muncă efectuat după lăsarea seriei, în special activitățile care pot genera zgomot sau necesita folosirea unor lumini puternice	CP 3 și 4 ale BERD Cele mai bune practici	Pe perioada etapei de construire	Anunțarea autorităților locale în situația în care se va lucra în afara programului normal de lucru
5	CP 5: Achiziționarea de terenuri, relocarea involuntară și dislocarea economică			
5.1	Se vor înlocui sau compensa la o valoare justă de piață orice pierderi de natură economică pe care le-ar putea suferi o persoană, ca urmare a utilizării terenurilor de către proiect, inclusiv pierderea folosinței terenurilor comunale (indiferent dacă această folosință era permisă sau nu), prejudiciile aduse culturilor, vătămarea sau uciderea animalelor, pierderea accesului la terenuri etc.	Legislația românească CP 5 al BERD	- Înainte ca pierderea de natură economică să aibă loc, cu excepția cazurilor când este vorba despre compensarea unor prejudicii produse	- Înlocuirea sau compensarea se va face la o valoare justă de piață - Se vor raporta Băncii toate pierderile de natură economică rezultate ca urmare a proiectului și compensațiile plătite sau înlocuirile acordate
6	CP 6: Conservarea biodiversității și managementul durabil al resurselor naturale vii			
6.1	Se va elabora și implementa un program de monitorizare a păsărilor și liliecilor în timpul sezonelor de migrație de primăvară și toamnă, precum și în timpul sezonului de reproducere (primăvara și vara). Se va pune accent pe păsările mari (răpitoare, cu picioare și de baltă) și păsările care folosesc anumite ritualuri de etalare în aer când curtează. Datele colectate trebuie să fie suficiente pentru a permite verificarea sau îmbunătățirea cunoașterii mediului de referință și, ulterior, identificarea schimbărilor.	CP 6 al BERD Cele mai bune practici	- Elaborare: înainte de etapa de construire - Implementare: În timpul construirii și, cel puțin, în primii doi ani de funcționare; ulterior, conform recomandărilor de la punctul 6.3	Analizarea și aprobarea planului de monitorizare de către un expert independent, analizare de către Societatea Ornitologică Română

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
6.2	Se va elabora și implementa un program de monitorizare periodică a mortalității liliecilor și păsărilor la toate turbinele și la anemometru, cu accent pe sezoanele de migrație și reproducere	CP 6 al BERD	Anemometru: în timpul construirii și funcționării Turbine: pe tot parcursul etapei de funcționare	<ul style="list-style-type: none"> - Analizarea și aprobarea planului de monitorizare de către un expert independent, analizare de către Societatea Ornitologică Română - Raportarea imediată a unei mortalități excesive sau neobișnuit de mare
6.3	Se vor desemna unul sau mai mulți experți independenți, care să efectueze evaluarea anuală, de sine stătătoare, a programelor de monitorizare sezonieră (punctul 6.1) și a mortalității păsărilor și liliecilor (punctul 6.2), precum și a rezultatelor acestor programe, în vederea evaluării impacturilor asupra celor două specii de faună amintite și, în caz de necesitate, în scopul recomandării unor modificări ale parametrilor de funcționare (precum viteza de rotație a palelor sau programul de funcționare în timpul perioadelor/intervalelor orare sensibile). Începând din al doilea an, expertul respectiv va face în fiecare an recomandări cu privire la continuarea programului de monitorizare menționat la punctul 6.1.	CP 6 al BERD Cele mai bune practici	<ul style="list-style-type: none"> - Desemnare expert: înainte de etapa de funcționare - Puncte de vedere/rapoarte ale expertului: înainte de începerea funcționării și, ulterior, după fiecare raport anual de monitorizare întocmit în vederea respectării cerințelor de la punctele 6.1 și 6.2. 	<ul style="list-style-type: none"> - CV-ul expertului se va transmite către Bancă - Raportul de evaluare întocmit de expertul respectiv, implementarea modificărilor recomandate (dacă este cazul) - Se va transmite Băncii raportul întocmit de expertul respectiv, inclusiv măsurile propuse de modificare a parametrilor de funcționare
6.4	Se vor stabili și pune în aplicare norme care să interzică muncitorilor să vâneze, să pescuiască și să taie copaci, în afara situațiilor reglementate prin autorizații obținute în acest scop, în conformitate cu prevederile legale aplicabile.	Legislația românească CP 6 al BERD	Pe întreaga perioadă de construire și funcționare	<ul style="list-style-type: none"> - Absența cazurilor de încălcare a normelor referitoare la vânat, pescuit și tăierea copacilor - Raport către Bancă cu privire la acțiunile întreprinse în vederea controlării conduitei muncitorilor, inclusiv incidentele survenite
6.5	Se va elabora și implementa un plan de sistematizare a	Legislația	- Întocmirea planului pentru	- Planuri de sistematizare întocmite.

**Plan de acțiuni sociale și de mediu (PASM)
Centrala Electrică Eoliană Chirnojeni, România**

Nr.	Acțiune	Sursa cerinței	Termen de realizare	Ținte și criterii de evaluare pentru asigurarea implementării cu succes ²
	terenului pentru toate elementele proiectului	românească CP 6 al BERD Buna practică	fiecare zonă/ /element înainte de finalizarea construcției elementului respectiv - Implementare la finalizarea construcției fiecărui element	- Raport cu privire la întocmirea planurilor și stadiul de implementare al acestora
8	CP 8: Patrimoniul cultural			
8.1.	În colaborare cu Ministerul Culturii și/sau reprezentanții săi din regiune, se vor efectua studii arheologice înainte de etapa de construire și se vor elabora și implementa proceduri privind descoperirile întâmplătoare, iar întregul personal (al EPGE și al contractorilor) va fi instruit în consecință.	Legislația românească CP 8 al BERD	- Studiu efectuat înainte de construire - Instruire efectuată înainte ca muncitorii să își înceapă activitatea - Program implementat pe parcursul întregii etape de construire.	- Raportarea către Bancă a studiului și a procedurilor privind descoperirile întâmplătoare, precum și a oricăror descoperiri făcute
10	CP 10: Diseminarea informațiilor și implicarea părților interesate			
10.1	Se va implementa un Plan de Implicare a Părților Interesate, care să cuprindă mecanismul de soluționare a reclamațiilor și anunțarea autorităților și a locuitorilor din zonă atunci când au loc episoade majore din etapa de construire (vezi punctul 4.1)	CP 10 al BERD Cele mai bune practici	Pe tot parcursul etapelor de construire și funcționare	- Raport către Bancă cu privire la activitățile de consultare întreprinse și anunțurile făcute - Raport către Bancă cu privire la toate reclamațiile primite și modul în care acestea au fost gestionate/soluționate
10.2.	Se va raporta periodic comunităților afectate stadiul de realizare al proiectului și progresele înregistrate în implementarea măsurilor impuse prin acest PASM	CP 10 al BERD Cele mai bune practici	Bianual, în timpul etapei de construire și, anual, în timpul funcționării	- Raport către Bancă cu privire la activitățile de consultare - Raport către comunități cu privire la stadiul proiectului